

23 Haziran 2025

BASIN BÜLTENİ

DİJİTAL EKONOMİYE YAPILAN YATIRIM HIZLA BÜYÜYOR VE SON YILLARDA YILLIK ORTALAMA 122 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

AA muhabirinin Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansının (UNCTAD) "Dünya Yatırım Raporu 2025"ten derlediği bilgilere göre, dijital ekonomiye yapılan yatırım hızla büyüyor ve son yıllarda yıllık ortalama 122 milyar dolara ulaştı. Rapora göre, 2021 ile 2023 yılları arasında dijital ekonomiye yapılan yatırım, küresel doğrudan yabancı yatırımın ortalama yüzde 8,3'ünü aldı.

Gelişmekte olan ekonomilerde, aynı dönemde dijital ekonomiye gelen yıllık doğrudan yabancı yatırımların ortalaması neredeyse iki katına çıktığı kaydedilen rapora göre, küresel ölçekte büyümenin temel dinamikleri olarak "dijital hizmetlerin genişlemesi", "yazılım çözümlerine olan talebin artması", "yeni ortaya çıkan teknolojiler" ve "girişimcilik ekosistemleri" olarak belirtiliyor.

Rapora göre, dijital ekonomiye yatırım yapmanın faydaları olarak, "daha iyi altyapı", "vasıflı işler", "teknoloji transferi" ve "daha dinamik inovasyon ekosistemleri" olarak öne çıkıyor. Ancak birçok düşük gelirli ülkenin dışarıda kalmaya devam ettiği belirtilen rapora göre, altyapı boşlukları, yüksek yatırım riskleri ve zayıf düzenleyici çerçeveler gibi bazı etkenler yatırımcıları caydırıyor.

Rapora göre, dijital ekonomiye yapılan sıfırdan yatırımlar ise 2020'den bu yana neredeyse üç katına çıkarak 360 milyar dolara ulaştı ve dijital ekonomiye yapılan sıfırdan yatırımlar, tüm sıfırdan projelerin yaklaşık üçte birini oluşturuyor.

Sorular:

1-) UNCTAD Dünya Yatırım Raporu'na göre, dijital ekonomiye yapılan sıfırdan yatırımlar 2020'den bu yana üç katına çıkarak küresel düzeyde 360 milyar dolara ulaştı. Bu büyüme trendi doğrultusunda, Türkiye'nin küresel dijital yatırımlardan aldığı payı artırmak için yürüttüğü çalışmalar nelerdir?

2-) Raporda, dijital ekonomiye yatırımın faydaları arasında vasıflı işler ve teknoloji transferi öne çıkarken; düşük gelirli ülkelerin altyapı eksikliği ve düzenleyici zorluklar nedeniyle geri kaldığı vurgulanıyor. Türkiye'nin yatırımcı dostu dijital altyapısını geliştirme ve yabancı yatırımcılar için cazip hale getirme yönünde attığı somut adımlar nelerdir?

Değerlendirme:

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın (UNCTAD) yayınladığı Dünya Yatırım Raporu 2025'te vurgulanan dijital yatırımlardaki artış, Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi olarak 2024-2028 dönemine yönelik benimsediğimiz stratejik önceliklerle örtüşmektedir. Strateji belgemizde, küresel doğrudan yatırımlardan aldığımız payı %1'den %1,5'e çıkarmayı hedefliyoruz. Bu hedef kapsamında dijital altyapıya dayalı girişimleri, sekiz öncelikli yatırım profilimizden biri olarak konumlandırdık.

Türkiye, yatırım ortamını güçlendirmeye yönelik yapısal dönüşüm sürecini sürdürerek uluslararası doğrudan yatırımlar açısından cazibesini artırmaya devam ediyor. 2024 yılında ülkemiz 11,3 milyar dolar uluslararası doğrudan yatırım çekti. Bu rakam, küresel ortalamanın %8 düştüğü bir dönemde, önceki yıla göre %5,6'lık bir artış göstererek Türkiye'nin dayanıklılığını ve sürdürülebilir büyümesini ortaya koydu.

Teknoloji girişim ekosistemimiz 2010-2020 döneminde 800 milyon dolar, 2020 sonrasında ise toplamda 5 milyar dolar yatırım aldı. Son beş yılda teknoloji ve girişimcilik ekosistemimizde kayda değer bir atılım gerçekleşti. İstanbul, Avrupa'nın ikinci; Ankara ise dördüncü büyük oyun merkezi konumuna geldi. "Turcorn 100" gibi programlarla unicorn olma yolundaki girişimler desteklenirken, Türkiye merkezli unicorn şirket sayısında da artış sağlandı.

Türkiye, Ar-Ge ve teknoparklar konusunda da güçlü bir altyapıya ve teşvik sistemine sahip. 2023 yılı itibarıyla 215 bini aşkın tam zamanlı Ar-Ge personeli görev yaparken, yıllık patent başvuru sayısı 24 bine yaklaştı. Teknoparklarımız, sağlamış olduğu güçlü altyapı ve teşvikler ile hem yerli hem de uluslararası sermaye için cazip bir ortam sunuyor.

Yapay zekâ, fintech ve mobilite alanlarında ise Türkiye ekosistemi hızla büyüyor. Fintech sektöründe açık bankacılık düzenlemeleri ve güçlü bankacılık altyapısı sayesinde önemli ilerlemeler kaydedildi. Türkiye merkezli fintech girişimleri, küresel pazarlarda kendilerine yer buluyor. Mobilite alanında TOGG öncülüğünde, elektrikli araç ve akıllı ulaşım teknolojileri gelişirken, yapay zekâ çözümleri geliştiren girişimlerimiz de küresel ölçekte rekabetçi hale geldi. Bu çerçevede, tüm bu girişimlerin yatırımcılarla buluşmasını sağlamak ve kolaylaştırmak amacıyla "Start in Türkiye" web sitemizi yayına aldık.

Kurum olarak, dünya genelindeki tanıtım faaliyetlerimizde Türkiye'yi "Nexus of Digital – Dijitalin Bağlantı Noktası" olarak konumlandıran bir anlatı çerçevesinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Dijital dönüşüm temalı yıllık eylem planları ile kamu, özel sektör ve sivil toplum arasında güçlü iş birlikleri geliştiriyor, yatırım süreçlerini etkin şekilde destekliyoruz.

Gelişmiş teknoloji altyapımız ve dinamik girişimcilik ekosistemimizi, dünyanın önde gelen teknoloji merkezlerine taşıyor; bu merkezlerde düzenlenen etkinlik ve fuarlarda girişimcilerimizi ve projelerimizi küresel yatırımcılarla buluşturuyoruz. Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından duyurulan 30 milyar dolarlık HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı ile yarı iletkenlerden dijital ekonomiye kadar uzanan sekiz stratejik sektörde büyük ölçekli üretim ve Ar-Ge yatırımlarını güçlü teşviklerle destekliyoruz.

Teknoloji alanında kritik uzmanlıklara sahip yeteneklerin ülkemize kazandırılması amacıyla başlatılan "Türkiye Tech Visa" programı ise nitelikli uluslararası iş gücünün Türkiye'deki ekosisteme entegrasyonunu kolaylaştırıyor.

UNCTAD'ın 2025 Dünya Yatırım Raporu'nda vurgulanan dijital yatırım büyümesi, tüm bu gelişmelerin ve uygulamaların ne kadar isabetli ve kıymetli olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, Türkiye'nin küresel dijital yatırımlardan aldığı payın, sahip olduğu dinamizm ve son yıllarda yakaladığı ivme ile doğru orantılı olarak artacağını öngörüyoruz.

Daha fazla bilgi ve basın talepleri için;

Serhat Belen

Kurumsal İlişkiler Uzmanı

E-posta: sbelen@invest.gov.tr

Tel: 0536 075 49 81